Teknologiateollisuus

Eduskunnan talousvaliokunta 20.9.2022

UJ 23/2022 vp – U 62/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten 2021/1060, 2021/2115, direktiivin 2003/87/EY ja päätöksen KOM(2022) 23 muuttamisesta (REPowerEU:n rahoitus)

Euroopan komissio antoi tiedonannon REPowerEU suunnitelmasta, jonka tavoitteena on katkaista riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä mahdollisimman nopeasti. Komissio esittää REPowerEU-hankkeisiin kohdennettavaksi uutta rahoitusta 20 miljardia euroa.

Valtioneuvoston kirjelmässä esitetään, että Suomi suhtautuisi erittäin varauksellisesti siihen, että REPowerEU:hun kohdennettaisiin uutta rahoitusta.

> Teknologiateollisuuden mielestä lisärahoituksen kohdentaminen on kuitenkin tarpeellista, koska REPowerEU-ohjelman tavoitteen toteuttamiseksi nopeutetaan siirtymää puhtaaseen energiaan.
>
> Ohjelman kolme keskeistä toimenpide-ehdotusta ovat:
>
> - energian säästäminen
> - energian hankinnan monipuolistaminen ja
> - uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttaminen.
>
> Kaikki nämä toimenpiteet edistävät vihreää siirtymää ja tuovat suomalaisille teknologiateollisuuden yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja ovat sen vuoksi kannatettavia.

Kirjelmässä esitetään, että REPowerEU:n toimet tulisi rahoittaa siten, että markkinavakausvarannon toimintaan ei puututa.

> Teknologiateollisuuden mielestä komission esitys siitä, että markkinavakausvarannon päästöoikeuksia huutokaupattaisiin 31.12.2026 mennessä kunnes 20 miljardin euron tulot on saavutettu, on kannatettava.
>
> Markkinavakausvarantoon on tähän asti vain kerätty pois markkinoilta päästöoikeuksia, mikä on osaltaan johtanut päästöoikeuden hinnan nopeaan nousuun. Päästöoikeuden hinnat ovat ennen koronapandemiaa olleet suuruusluokkaa 20-30 euroa/hiilidioksiditonni ja nykyään hintataso on 70-90 euro/tonni. Korkea päästöoikeuden hinta on nostanut sähkön markkinahintaa kaikkialla EU-maissa, mikä on nostanut kotitalouksien asumiskustannuksia ja yritysten tuotantokustannuksia.

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Samalla, kun REPower-ohjelman lisärahoitus turvataan markkinavakausvarannon päästöoikeuksien huutokaupalla, helpotetaan EU:n tämän hetkistä energian hintakriisiä.

Valtioneuvoston perustelumuistiossa todetaan, että markkinavakausvarantoon puuttuminen komission esittämällä tavalla hidastaisi toimijoiden investointihalukkuutta vähäpäästöisempiin ratkaisuihin.

Teknologiateollisuuden mielestä tämä pelko on turha, koska REPowerEU-ohjelman lisärahoitus käytetään juuri vähäpäästöisten investointien edistämiseen. Lisäksi ehdotuksen mukainen huutokaupattava päästöoikeusmäärä neljän vuoden aikana tarkoittaa, että markkinavakausvarannon vuosittainen leikkaus jää vain noin 18 prosenttia pienemmäksi kuin se olisi ilman REPowerEU-rahoitusta.

Valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, että Suomi on valmis tarkastelemaan avoimesti markkinavakausvarannosta kohdennettavaa rahoitusta korvaavia rahoitusväyliä, mukaan luken innovaatiorahastolle kuuluvien päästöoikeuksien huutokauppatulojen käyttöä REPowerEU-tavoitteiden rahoittamiseksi.

Teknologiateollisuuden mielestä innovaatiorahastosta ei pidä käyttää päästöoikeuksia REPowerEU-ohjelman lisärahoittamiseen, koska innovaatiorahasto edistää EU:n laajuisesti energia- ja vähähiiliteknologian suuria demonstraatiohankkeita vetyteknologian hankkeet mukaan lukien. Näissä demostraatiohankkeissa Suomella on kilpailukykyistä osaamista mutta hankkeet ovat niin suuria, että innovaatiorahastosta saatava EU:n lisärahoitus on erittäin tarpeellista niiden toteuttamiseksi. REPowerEU:n tarvitsema 20 miljardin euron lisärahoitus tarkoittaisi noin 250 miljoonan päästöoikeuden huutokauppaamista. Määrä on aivan liian suuri rahoitettavaksi innovaatiorahastosta, jonne kuuluu vuoteen 2030 mennessä tulot noin 450 miljoonan päästöoikeuden huutokauppaamisesta.

Ehdotukseen, että allokaatioavaimen tulisi heijastaa REPowerEU:n tavoitteita, Teknologiateollisuudella ei ole huomauttamista.

Lisätietoja: Johtava asiantuntija Martti Kätkä (energiapolitiikka), puh. 050 380 4496, martti.katka@teknologiateollisuus.fi, twitter: @KatkaMartti